

Familjen: man och kvinna

Under den allmänna audiensen den 15 april talade påven Franciskus i sin veckovisa katekes om mannen och kvinnan. De är olika men kompletterar varandra. Detta förhållande är grunden för äktenskapets gemenskap som alltid bärs upp av Guds nåd.

2015-04-26

Dagens katekes handlar om en central aspekt av familjen: den stora gåva som Gud gav mänskligheten

genom att skapa mannen och kvinnan och genom äktenskapets sakrament. Denna och nästa katekes handlar om att man och kvinna, som kröner Guds skapelse, är olika men att de kompletterar varandra. De bägge följande katekeserna skall sedan handla om andra sidor av äktenskapet.

Vi börjar med att helt kort kommentera skapelseberättelsen i Första Mosebok. Här läser vi att när Gud skapat världsalltet och alla levande varelser, skapade han sitt mästerverk, människan, till sin avbild: "till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem" (1 Mos 1:27), säger Första Mosebok.

Vi vet alla att det finns olika kön i många livsformer. Men det är bara i mannen och kvinnan som denna skillnad bär på Guds avbild. Bibeltexten upprepar det tre gånger i

två verser (26-27). Man och kvinna är Guds avbild. Det betyder att mannen är inte Guds avbild på egen hand, och kvinnan är inte heller Guds avbild på egen hand, utan man och kvinna som par är Guds avbild. Skillnaden mellan man och kvinna syftar inte till motsättning eller underordning, utan till gemenskap och till att ge nytt liv, som Guds avbild.

Erfarenheter lär oss att för att människan skall lära känna sig själv och växa harmoniskt behöver hon ömsesidigheten mellan man och kvinna. När det inte sker, ser man följderna. Vi är skapta för att lyssna till varandra och hjälpa varandra. Utan det ömsesidiga berikandet i denna relation – i tanke och handling, i känslor och arbete, också i tron – kan de inte ens förstå på djupet vad det innebär att vara man och kvinna.

Den moderna och samtida kulturen har öppnat nya rum, nya friheter och nya djup för att berika förståelsen av denna skillnad. Men den har också fört in många tvivel och mycken skepsis. Till exempel undrar jag om inte den så kallade gender-teorin inte också är ett uttryck för frustration och uppgivenhet, som syftar till att utplåna den sexuella skillnanden för att man inte längre kan hantera den.

Ja, så riskerar vi att gå baklänges. Att avlägsna skillnaden är nämligen problemet, inte lösningen. För att lösa sina relationsproblem behöver man och kvinna tala mer med varandra, lyssna mer till varandra, lära känna varandra bättre, älska varandra mer. De måste behandla varandra med respekt och samarbeta i vänskap. Med en sådan mänsklig grund och med stöd av Guds nåd är det möjligt att bygga ett äktenskaps- och familjeband för hela livet. Äktenskapets och familjens band är

något allvarligt, det är det för alla, inte bara för de troende. Jag vill uppmana de intellektuella att inte överge detta ämne, som om det hade blivit mindre viktigt än engagemanget för ett friare och rättvisare samhälle.

Gud är anförtrott jorden åt förbundet mellan man och kvinna. När detta förbund misslyckas, torkar känslorna in och hoppets himmel förmörkas. Vi ser redan oroväckande tecken. Bland många andra tänkte jag peka på två frågor där det brådskar.

För det första: vi måste göra mer för kvinnan, om vi vill ge mer kraft åt ömsesidigheten mellan män och kvinnor. Kvinnan måste höras mer, men hennes röst måste också få större vikt och erkännande i samhället och i kyrkan.

På Jesu tid intog kvinnan verkligen andra platsen, men Jesus behandlade

henne på ett sätt som ger ett kraftfullt ljus, som lyser upp en väg som leder långt, och där vi bara har vandrat en bit.

Vi har ännu inte förstått på djupet vad kvinnan kan ge oss, vad kvinnan kan ge samhället och också oss: kvinnan ser saker med andra ögon som kompletterar mannens tanke. Det är en väg där man måste vandra med mer kreativitet och djärvhet.

En andra reflexion gäller tanken på att man och kvinna har skapats till Guds avbild. Jag undrar om kanske krisen i det bristande gemensamma förtroendet för Gud, en kris som skadar oss, gör oss sjuka och uppgivna inför otro och cynism, också hänger ihop med krisen i förbundet mellan man och kvinna. Bibelns berättelse är en stor symbolisk freskmålnig av det jordiska paradiset och ursynen, och säger just att gemenskapen med Gud

avspeglas i gemenskapen i det mänskliga paret. Förlusten av förtroendet för den himmelske fadern leder till splittring och konflikt mellan man och kvinna.

Därför vilar ett stort ansvar på kyrkan, på alla troende, och framför allt på troende familjer att återupptäcka skönheten i skaparens plan, som nedtecknat Guds bild också i förbundet mellan man och kvinna. Jorden fylls av harmoni och förtroende när förbundet mellan man och kvinna levs på rätt sätt. Och om mannen och kvinnan söker den tillsammans och med Gud, finner de den. Jesus uppmanar oss uttryckligen att vittna om denna skönhet, som är Guds avbild.

Översättning: Vatikanradion

© Copyright - Libreria Editrice
Vaticana

Libreria Editrice Vaticana / Rome Reports

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
familjen-man-och-kvinna/](https://opusdei.org/sv-se/article/familjen-man-och-kvinna/) (2026-03-08)